

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

**PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2007.

PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u svezi sa člankom 69. stavkom 1. i 2. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti («Narodne novine» broj 60/92 i 26/93,) utvrđene su zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, prava i obveze jedinica lokalne samouprave, zdravstvenih ustanova te pravnih i fizičkih osoba u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti te nadzor nad provedbom tih mjera.

Zbog novih zaraznih bolesti (SARS, AIDS, legionarska bolest, ptičja gripa i dr.), te bolesti koje su promijenile svoju epidemiologiju (rezistentna tuberkuloza, hospitalne infekcije i dr.), međunarodnog transporta koji je omogućio unos najopasnijih uzročnika zaraznih bolesti na bilo koje područje, kao i prijetnje bioterorizmom, suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti je i u najrazvijenijem dijelu svijeta proglašeno prioritarnim javnozdravstvenim poslom. Tako je i Europska unija kao prioritet u zaštiti zdravlja svojih stanovnika, odredila suzbijanje zaraznih bolesti, te njihovo sprečavanje regulirala nizom propisa.

Sukladno Screening Report Europske Komisije za poglavlje 28. Zaštita zdravlja i potrošača, usprkos činjenici da je nadzor nad zaraznim bolestima u Republici Hrvatskoj u temeljnim principima rada, te zakonskom regulativom, u velikoj mjeri usklađen sa regulativom Europske unije, nužno je u nekoliko područja dodatno usklađivanje Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti s pravnom stečevinom Europske unije. U predloženom je Zakonu ovo i učinjeno, prvenstveno u proširenju liste zaraznih bolesti koje se obvezno prijavljuju epidemiološkoj službi.

Višegodišnja primjena važećega Zakona, njegova analiza te uočeni nedostaci, brojne promjene u zakonskim i podzakonskim propisima iz nadležnosti sanitarne inspekcije uključujući i zakonodavne promjene u drugim područjima (prekršajno zakonodavstvo, sustav državne uprave, zaštita okoliša) te izuzetno dinamičan proces pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji rezultirali su stvarnom potrebom za izradom novoga, suvremenijega i europskim standardima prilagođenoga Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti. Predloženi Zakon ima za cilj u potpunosti uspostaviti zajednički sustav nadzora nad zaraznim bolestima, koji se već sada odvija u suradnji s Europskom unijom i u skladu s Međunarodnim sanitarnim pravilnikom. Cilj Zakona jest i omogućiti učinkovitije postupanje sanitarne inspekcije, a što su ujedno i zahtjev koji Republici Hrvatskoj postavlja Europska unija.

Predloženim Zakonom utvrđuju se zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i zdravstvene, protuepidemijske mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

U području zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača postoji niz propisa Europske unije. Od 1985. u pravu Europske unije postoji tzv. novi pristup tehničkom ujednačavanju kojem se u direktivama utvrđuju samo općeniti ciljevi i osnovni sigurnosni standardi. Temelj su zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača i ovoga Zakona Odluka Komisije 2119/98/EZ, Odluka Komisije 2000/96/EZ, Odluka Komisije 2002/253/EZ, Odluka Komisije 2003/534/EZ.

Implementacija propisa Europske unije zasigurno će garantirati jedinstvenu primjenu zakonskih propisa, bolju i kvalitetniju organiziranost, koordiniranost i kontrolu rada svih sudionika u suzbijanju i sprječavanju zaraznih bolesti i provedbi protuepidemijskih mjera. Ovime se implementira i jedan od ciljeva postavljene «Strategije za jačanje sanitarne inspekcije u Republici Hrvatskoj (u sklopu Twinning projekta CARDS 2002) Time se ujedno ispunjava uvjet Uredbe 882/2004/EZ.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Provedba ovoga zakona neće zahtijevati dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području epidemiološkog nadzora nad zaraznim bolestima, ocjenjuje se da postoje osobito opravdani državni razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", br. 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03 i 58/04).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 2.

Epidemijom zarazne bolesti, prema ovome Zakonu, smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom pučanstvu te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Zaraženim područjem, prema ovome Zakonu, smatra se područje na kojem postoji jedan izvor ili više izvora zaraze i na kojem postoje uvjeti za nastanak i širenje zaraze.

Ugroženim područjem, prema ovome Zakonu, smatra se područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženog područja i na kojem postoje uvjeti za širenje zaraze.

Ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar), na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, posebnom odlukom proglašava epidemiju zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje.

II. ZARAZNE BOLESTI

Članak 3.

Prema ovome Zakonu, zaraznim bolestima čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, smatraju se:

1. Aktivna tuberkuloza (Tuberculosis activa)
2. Amebijaza (Amoebiasis)
3. Akutna mlohava paraliza (Paralysis acuta flaccida)
4. Bakterijski meningitis (Meningitis purulenta)

5. Bakterijska sepsa (Sepsis purulenta)
6. Bjesnoća (Rabies)
7. Botulizam (Botulismus)
8. Brill-Zinsserova bolesti (Morbus Brill-Zinsser)
9. Bruceloza (Brucellosis)
10. Creutzfeldt-Jakobova bolest (Morbus Creutzfeldt-Jakob, CJ i vCJ)
11. Crni prišt (Anthrax)
12. Crvenka/Kongenitalna rubeolarna embriopatija (Rubeola/Embriopathia rubeolaris congenitalis)
13. Difterija (Diphtheria)
14. Dizenterija (Dysenteria bacilaris)
15. Dječja paraliza (Poliomyelitis anterior acuta)
16. EHEC-bolest uzrokovana enterohemoragičnom Ešerihijom koli
17. Ehinokokoza (Echinococcosis)
18. Enterokolitis (Enterocolitis)
19. Enteroviroze (Enteroviroses)
20. Erizipel (Erysipelas)
21. Erlihioza (Erlichyosis)
22. Fasciolijaza (Fascioliasis)
23. Gripa (Influenza)
24. Guba (Lepra)
25. Helmintoze (Helmintoses)
26. Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom (Febris haemorrhagica cum syndroma renale)
27. Hripavac (Pertussis)
28. Infekcijska mononukleoza (Mononucleosis infectiosa)
29. Invazivna bolest uzrokovana Haemophilusom influenzae tipa B (sepsis, meningitis, arthritis, osteomyelitis)
30. Invazivna bolest uzrokovana Streptokokom pneumoniae (sepsis, meningitis)
31. Jersinioza (Yersiniosis)
32. Kampilobakterioza (Campylobacteriosis)
33. Kapavac (Gonorrhoea)
34. Klamidijaza (Chlamydiasis) i ostale SPB
35. Kolera (Cholera)
36. Kriptosporidijaza (Cryptosporidiosis)
37. Krpeljni meningoencefalitis (Meningoencephalitis ixodidea)
38. Kuga (Pestis)
39. Lamblijaza (Giardiasis)
40. Legionarska bolest i legioneloze (Legionellosis)
41. Leptospiroze (Leptospiroses)
42. Listerioza (Listeriosis)
43. Lišmanijaza kožna/visceralna (Leishmaniasis cutanea/visceralis)
44. Lyme borelijoza (Lyme borreliosis)
45. Lymphogranuloma venereum
46. Malarija (Malaria)
47. Mediteranska pjegava groznica (Febris mediterranea exanthematica)
48. Meningokokni meningitis/sepsa (Meningitis epidemica/sepsis)
49. Murini tifus (Typhus murinus)
50. Ospice (Morbilli)
51. Ornitioza-psitakoza (Ornithosis-psittacosis)

52. Papatači groznica (Febris pappataci)
53. Pjegavac (Typhus exanthematicus)
54. Povratna groznica (Febris recurrens)
55. Q groznica (Febris Q)
56. Salmoneloza (Salmonellosis)
57. SARS
58. Sifilis (Syphilis)
59. Sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS)
60. Streptokokna upala grla, šarlah (Angina streptococcica, scarlatina)
61. Svrab (Scabies)
62. Tetanus (Tetanus)
63. Toksoplazmoza (Toxoplasmosis)
64. Trbušni tifus (Typhus abdominalis)
65. Trihineloza (Trichinellosis)
66. Trovanje hranom (osim salmonela) (Toxiinfectio alimentaris)
67. Tularemija (Tularemia)
68. Upala pluća (Pneumonia, bronchopneumonia)
69. Ušljivost glave/tijela (Pediculosis capitis/corporis)
70. Virusni gastroenterokolitis (Gastroenterocolitis virosa)
71. Virusna žutica A, B, C, D, E, G (Hepatitis virosa A, B, C, D, E, G)
72. Virusna žutica neoznačena (Hepatitis virosa nonspecificata)
73. Virusne hemoragijske groznice (Febres haemorrhagicae virosae)
74. Virusni meningitis (Meningitis virosa)
75. Vodene kozice, herpes zoster (Varicella, herpes zoster)
76. Zarazna upala mozga (Encephalitis)
77. Zaušnjaci (Parotitis epidemica)
78. Žuta groznica (Febris flava)
79. Nosilaštvo HBsAg
80. Nosilaštvo HCV protutijela
81. Nosilaštvo HIV protutijela (HIV infectio)
82. Nosilaštvo S. typhi.

Ako se pojavi opasnost od zarazne bolesti koja nije određena stavkom 1. ovoga članka, a koja može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, ministar može odrediti da se i na tu zaraznu bolest primjenjuju mjere određene ovim Zakonom kao i druge potrebne mjere.

U slučaju opasnosti od zarazne bolesti koja nije određena stavkom 1. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra može takvu bolest proglasiti zaraznom bolešću čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, kao i odrediti odgovarajuće mjere, uvjete, način provođenja, izvršitelje te sredstva za provođenje.

U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti sukladno odredbi članka 2. stavka 4. ovoga Zakona ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili nadležno tijelo Europske unije Vlada Republike Hrvatske je ovlaštena na prijedlog ministra utvrditi bitan interes Republike Hrvatske za nabavu roba, usluga i radova u cilju sprečavanja i suzbijanja te zarazne bolesti.

III. PRAVA I OBVEZE REPUBLIKE HRVATSKE, ŽUPANIJA, GRADA ZAGREBA, GRADOVA, OPĆINA, PRAVNIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DJELATNOST I PRIVATNIH ZDRAVSTVENIH RADNIKA U ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 4.

Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi obvezni su osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom.

Članak 5.

Godišnji program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na temelju programa iz stavka 1. ovoga članka, godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje županije, odnosno Grada Zagreba donosi poglavarstvo županije, odnosno Grada Zagreba, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo.

Programima iz stavka 1. i 2. ovoga članka donose se najkasnije do 31. siječnja za tekuću godinu te se njima utvrđuju mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba programa.

Članak 6.

Zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, u suradnji s nadležnim tijelima utvrđenim propisima o veterinarskoj djelatnosti, a sastoje se od uzajamnog izvješćivanja o pojavi i kretanju tih bolesti te organiziranja i provedbe protuepidemijskih, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje, odnosno suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Članak 7.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je postupati sukladno mjerama za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti određenim ovim Zakonom.

Osobe oboljele od zaraznih bolesti imaju pravo i obvezu liječiti se i pridržavati propisanih mjera i uputa pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika.

Osobe koje stalno ili povremeno izlučuju klice zarazne bolesti, obvezne su pridržavati se propisanih mjera i uputa koje je odredi nadležni doktor opće (obiteljske) medicine, odnosno doktor medicine specijalist epidemiologije.

Članak 8.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je omogućiti nadležnom sanitarnom inspektoru, kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

IV. MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 9.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se obveznim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti :

- A. opće mjere,
- B. posebne mjere,
- C. sigurnosne mjere,
- D. ostale mjere.

A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 10.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su :

1. osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, predmeta koji dolaze u dodir sa hranom i predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih,

2. osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za piće te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za piće,
3. osiguravanje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa,
4. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka,
5. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,
6. osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao opća mjera provodi se radi održavanja higijene te smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se poduzimaju s ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja ili uklanjanja većine mikroorganizama na površinama, u prostorijama, objektima, uređajima, priboru te opremi iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva i svakodnevnu i stalnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema, proizvodi, čuva ili poslužuje hrana te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obvezni su je provoditi korisnici površina, prostorija ili objekata iz stavka 1. ovoga članka, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere koje se provode u cilju sprečavanja zadržavanja, razmnožavanja, smanjenja broja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i održavanja njihovog broja ispod praga štetnosti, radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno – tehničkih uvjeta na površinama, u prostorima i objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Deratizacija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, kemijske i druge fizikalno ili građevinsko-tehničke mjere kojima se stvaraju nepovoljni uvjeti za ulaženje, zadržavanje i razmnožavanje štetnih glodavaca, a koje se provode u cilju sprečavanja ulaženja, zadržavanja, razmnožavanja i smanjenja broja štetnih glodavaca na površinama, u prostorima i objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima objekata iz stavka 1. ovoga članka, o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazena te o uvjetima zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih i balastnih voda, voda fontana i drugih voda od javno-zdravstvenog interesa donosi ministar.

Članak 11.

Pravne i fizičke osobe koje su korisnici objekata pod sanitarnim nadzorom iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su omogućiti provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kao opću mjeru, osim svakodnevne dezinfekcije iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona, provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe ako udovoljavaju propisanim uvjetima.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spremljenosti radnika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta pravnih osoba iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar.

Nadzor nad provođenjem općih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u nadležnosti je sanitarnih inspektora.

B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 12.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze,
2. laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zarazne bolesti,
3. prijavljivanje,
4. prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih,
5. provođenje preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
6. zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama,
7. zdravstveni odgoj osoba,
8. imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa i
9. informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva.

1. Rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze

Članak 13.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze, obavlja se:

- 1) epidemiološko-terenski izvid,
- 2) epidemiološko ispitivanje, uključujući anketiranje:
 - a) pri pojavi pojedinačnog slučaja Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, enterokolitisa uzrokovanog s E.coli 0157, tuberkuloze, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, virusne žutice, bjesnoće, malarije, ospica, meningokokne bolesti, Q groznice, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, nosilaštva HIV antitijela, trbušnog tifusa, paratifusa, pjegavca, povratne groznice, dječje paralize, akutne mlohave paralize, kongenitalne rubeolarne embriopatije, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitosepsitakoze, botulizma, Creutzfeldt- Jakobove bolesti (CJ i vCJ), salmoneloze, dizenterije, SARS-a, i drugih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,
 - b) pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere, kuge i virusnih hemoragijskih groznica,
 - c) pri pojavi epidemije zaraznih bolesti.
- 3) zdravstveni pregledi osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi,
- 4) zdravstveni pregled osoba za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše) zaraznih bolesti iz točke 2. ovoga članka ili drugih zaraznih bolesti,
- 5) epidemiološko ispitivanje i zdravstveni pregled osoba koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti nepoznatog uzročnika,
- 6) ispitivanje krvi davatelja te stanica, tkiva, organa za presađivanje i sjemene tekućine na prisutnost biljega zaraznih bolesti.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze poslove iz stavka 1. točke 1.-5. ovoga članka obavljaju nadležni zavodi za javno zdravstvo, koji moraju osigurati trajnu pripravnost doktora medicine, specijalista epidemiologije, kao i sredstva za materijalne rashode i naknadu za obavljanje pripravnosti. Poslove iz stavka 1. točke 6. ovoga članka obavljaju nadležne zdravstvene ustanove.

2. Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti

Članak 14.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se kod pojave ili sumnje na pojavu sljedećih zaraznih bolesti: akutne mlohave paralize, bjesnoće, botulizma, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, crnog prišta, Creutzfeldt-Jakobove bolesti (CJ i vCJ) dječje paralize, difterije, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, gnojnog meningitisa, kongenitalne rubeolarne embriopatije, kapavca, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lepre, lišmanijaze, Lyme - borelioze, malarije, meningokokne bolesti, morbila, ortinoze-psitakoze, pjegavca, povratne groznice, rubeole, Q groznice, SARS-a, sepse, sifilisa, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, trbušnog tifusa, trihineloze, tuberkuloze, tularemije, virusne žutice tipa B i C, virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika epidemija zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima nadležnih zavoda za javno zdravstvo.

Potvrda laboratorijskih ispitivanja obavljenih u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo kod sljedećih zaraznih bolesti: akutne mlohave paralize, amebijaze, antraksa, bjesnoće, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, difterije, dječje paralize, gripe, kongenitalne rubeolarne embriopatije, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lišmanijaze, malarije, meningokokne bolesti, ortinoze- psitakoze, ospica, pjegavca, povratne groznice, Q groznice, salmoneloze (osim *S. enteritidis* i *S. typhimurium*), SARS-a, trbušnog tifusa, tuberkuloze (ako je uzrokovana rezistentnim sojem), virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice, te kod onih bolesti gdje je potvrda od posebnog epidemiološkog interesa.

U slučaju HIV infekcije, provjera (verifikacija) obavlja se u Klinici za infektivne bolesti «Dr. Fran Mihaljević» Zagreb.

Dijagnostika rijetkih, teško uzgojivih i opasnih uzročnika zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, ministar rješenjem određuje mikrobiološke laboratorije pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, a koje mogu obavljati laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti.

Rješenje iz stavka 8. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 15.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici koji obavljaju mikrobiološku djelatnost obvezni su voditi evidenciju o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima i dostavljati izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti nadležnom zavodu za javno zdravstvo i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo koji dostavljaju zbirno izvješće ministarstvu na način i u rokovima utvrđenim pravilnikom koji donosi ministar.

3. Prijavljivanje

Članak 16.

Obvezi prijavljivanja zaraznih bolesti podliježu:

- 1) svako oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona;
- 2) svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a;
- 3) svaka epidemija zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona;
- 4) epidemije drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona;
- 5) svako izlučivanje klica trbušnog tifusa;
- 6) svako nošenje antigena virusne žutice tipa B i C i antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta i
- 7) svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Pravna osoba koja obavlja zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, prema mjestu nastanka zarazne bolesti prijavu podnose nadležnom zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i istovremeno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a ne nalazi se na radnom mjestu, obvezan je o tome bez odgode izvijestiti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika.

Članak 17.

Prijavljivanje zaraznih bolesti obavlja se, u pravilu na temelju dijagnoze, a laboratorijska mikrobiološka potvrda bolesti prijavljuje se naknadno po primitku rezultata laboratorijskih ispitivanja.

Bolesti koje se ne prijavljuju na temelju dijagnoze već nakon laboratorijske potvrde su kongenitalna rubeolarna embriopatija, sifilis, sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS), nosilaštvo HBsAg, nosilaštvo HCV protutijela, nosilaštvo HIV protutijela i nosilaštvo S.tyhi.

Članak 18.

O svakom oboljenju od bjesnoće, bruceloze, crnog prišta, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, lišmanijaze, Q groznice, trihineloze, tularemije, ornitoze-psitakoze i nove varijante Creutzfeldt – Jakobove bolesti (vCJ) te epidemije salmoneloze zavodi za javno zdravstvo obvezni su odmah izvijestiti tijelo nadležno sukladno propisima o veterinarskoj djelatnosti.

O svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka te BSE, tijelo nadležno sukladno propisima o veterinarskoj djelatnosti obvezno je izvijestiti nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 19.

Provedbene propise o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim Zakonom, donosi ministar.

4. Prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih

Članak 20.

Osobe za koje se utvrdi da boluju od Brill-Zinsserove bolesti, sifilisa u zaraznom stadiju, meningokokne bolesti, gube, kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, dječje paralize, difterije, pjegavca, povratne groznice, trbušnog tifusa, bruceloze, malarije, bjesnoće, tuberkuloze u zaraznom stadiju, SARS-a i crnog prišta te osobe za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge ili virusnih hemoragijskih groznica, mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom i uz uvjete koji onemogućavaju širenje zaraze.

Članak 21.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele ili za koje se sumnja da boluju od zaraznih bolesti iz članka 20. ovoga Zakona, obvezno se izoliraju i liječe u zdravstvenim ustanovama koje imaju osigurane uvjete za izolaciju i liječenje oboljelih od zaraznih bolesti.

Osobe oboljele od drugih zaraznih bolesti, izoliraju se i liječe u stanu, ako za to postoje uvjeti prema procjeni doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno u zdravstvenoj ustanovi.

Članak 22.

U slučaju epidemije određene zarazne bolesti u većem opsegu, izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim za tu svrhu.

Odluku o izolaciji i liječenju oboljelih osoba u objektima iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

5. Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 23.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se radi:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koji podliježu sanitarnom nadzoru,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl.,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti sukladno utvrđenom programu iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se na temelju epidemioloških indikacija ili na temelju obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora.

Provođenje obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije naređuje nadležni sanitarni inspektor.

Članak 24.

Obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

Stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba.

Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Stručni nadzor iz stavka 2. i 3. ovoga članka financira se iz sredstava općina, gradova, županija, odnosno Grada Zagreba, korisnika objekta iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ili drugih obveznika provedbe mjera sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

O provedenom stručnom nadzoru iz stavka 2. i 3. ovoga članka izrađuju se izvješća sukladno pravilniku koji donosi ministar

Članak 25.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spreme radnika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe za obavljanje poslova obvezne preventivne dezinfekcije dezinfekcije i deratizacije, donosi ministar.

6. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama

Članak 26.

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, predmetima koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, odnosno pitkom vodom;
2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice;
3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova u osnovnim i srednjim školama i drugim ustanovama za djecu i mladež (jaslice, vrtići, đачki domovi, dječja odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.);
4. privatni zdravstveni radnici te osobe koje u pravnim osobama s registriranom zdravstvenom djelatnošću i ustanovama socijalne skrbi obavljaju preglede, liječenje, njegu i usluživanje bolesnika, kao i osobe koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova ili medicinskih proizvoda, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima ili medicinskim proizvodima;
5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, "wellness" centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.);
6. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka;
7. koje izlučuju klice trbušnog tifusa;

8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka;

9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom;

10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.

Članak 27.

Pod neposrednim dodirima s hranom podrazumijeva se postupak prilikom kojeg zaposlena osoba dolazi u dodir s hranom koja nije zapakirana ili je zapakirana, ali se radi potrebe potrošača pakovina djelomično ili u potpunosti skida sa hrane.

Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. točke 1.-5. ovoga Zakona,
2. povremene zdravstvene preglede tijekom zaposlenja,
3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,
4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom zaposlenja za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 26. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom zaposlenja za osobe iz članka 26. točke 2. - 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za osobe iz članka 26. točke 7. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz točke 1.- 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 29.

U proizvodnji i prometu hranom ili opskrbi pučanstva pitkom vodom ne smiju raditi osobe koje:

1. boluju od zaraznih ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti hranom, odnosno vodom,
2. boluju od gnojnih bolesti kože,
3. boluju od bolesti koje izazivaju odbojnost kod potrošača,
4. izlučuju određene uzročnike zaraznih bolesti (kliconoše) koje se mogu prenijeti hranom ili vodom,

Članak 30.

U proizvodnji i prometu lijekovima i medicinskim proizvodima, sredstvima za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela uključujući obavljanje poslova unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice, ne smiju raditi osobe koje boluju ili su kliconoše zaraznih bolesti ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti sredstvima koje služe za obavljanje tih djelatnosti, niti osobe koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, određene uzročnike trovanja hranom ili dizenterije.

Članak 31.

U školama i drugim ustanovama za djecu i mladež ne smiju raditi osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze, (tuberkuloze tijekom izlučivanja uzročnika), a u predškolskim ustanovama i osobe koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti.

Članak 32.

Zdravstveni radnici kao i druge zaposlene osobe u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i ustanovama socijalne skrbi te privatni zdravstveni radnici ne smiju se baviti pregledima, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika odnosno štíćenika, ako boluju od aktivne tuberkuloze.

Osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze, ne smiju raditi u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.

Članak 33.

Radnici zaposleni u pravnim osobama te kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga higijenske njege osoba kao i poslove unošenja

boja i stranih tijela u kožu i sluznice ne smiju obavljati te poslove ako boluju od aktivne tuberkuloze ili od gnojnih, odnosno parazitaranih bolesti kože.

Članak 34.

Osobe koje su preboljele trbušni tifus, bacilarnu dizenteriju ili salmonelozu i osobe za koje se sumnja da nose zarazne klice tih bolesti, obvezne su obavljati zdravstvene preglede dok se na temelju laboratorijskog nalaza ne utvrdi da nemaju zaraznih klica.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele od kolere ili malarije ili su samo kliconoše uzročnika tih bolesti obvezno se podvrgavaju liječenju.

Kliconoše uzročnika virusnih žutica tipa B i C, osobe koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa ili su nositelji uzročnika (virusa) sindroma stečenog nedostatka imuniteta, moraju biti upućeni u način ponašanja, kako bi se spriječio prijenos njihove zaraze.

Članak 35.

Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. točke 1.- 5. ovoga Zakona, snosi poslodavac.

Troškovi zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. točke 6. i 7. ovoga Zakona, osiguravaju se sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, a troškovi pregleda osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 36.

Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom donosi ministar.

7. Zdravstveni odgoj osoba

Članak 37.

Osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osobe koje rade na pripremi i serviranju hrane moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba iz članka 26. ovoga Zakona donosi ministar.

Osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne higijene te fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i osobe koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice moraju imati potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja osoba iz stavka 3. ovoga članka donosi ministar.

Članak 38.

Zdravstveni odgoj osoba iz članka 37. ovoga Zakona provode zavod za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 39.

Troškove stjecanja potrebnog znanja iz članka 37. ovoga Zakona, snosi poslodavac.

8. Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa

Članak 40.

Imunizacija je obvezna:

1. protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke, zaušnjaka i virusne žutice tipa B i bolesti uzrokovanih s *Haemophilus influenzae* tip B - za sve osobe određene dobi,
2. protiv tetanusa ozlijeđenih osoba,
3. protiv virusne žutice tipa B - za osobe pod povećanim rizikom od zaraze,
4. protiv bjesnoće - za sve osobe koje su profesionalno izložene riziku od zaraze i koje ozlijedi bijesna životinja ili životinja za koju se sumnja da je bijesna,
5. protiv žute groznice - za osobe koje putuju u državu u kojoj postoji ta bolest ili u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti,
6. protiv kolere i drugih zaraznih bolesti - za osobe koje putuju u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti ili u slučajevima kada za to postoji epidemiološka indikacija,
7. protiv trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.

Članak 41.

Imunizaciju obavlja doktor medicine nakon pregleda osobe koju treba imunizirati.

Imunizaciju mogu obavljati i drugi zdravstveni radnici, ali samo pod nadzorom i uz odgovornost doktora medicine.

Imunizacija protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi mora se provoditi isključivo cjepivom određeno tim Programom.

Članak 42.

Zaštita imunim serumom (seroprofilaksa) obvezna je za:

- 1) osobe koje je ozlijedila bijesna ili na bjesnoću sumnjiva životinja ;
- 2) ozlijeđene osobe izložene zarazi od tetanusa;
- 3) osobe izložene zarazi od virusne žutice tipa A i B ako za to postoji klinička ili epidemiološka indikacija.

Članak 43.

Zaštita lijekovima (kemoprofilaksa) obvezna je za:

- 1) sve osobe koje su izložene zarazi od kolere, tuberkuloze ili malarije;
- 2) djecu, mladež i osobe zaposlene u školama i drugim ustanovama za djecu i mladež, pri epidemijskoj pojavi bacilarne dizenterije, streptokokne bolesti ili pojedinačnog slučaja meningokokne bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,
- 3) osobe u kontaktu s necijepljenom djecom do 5 godina starosti prilikom pojave invazivne bolesti izazvane Hemofilusom influence tipa B.

Članak 44.

Imunizacija protiv bjesnoće, žute groznice, kolere i drugih bolesti obavlja se u zavodima za javno zdravstvo.

Članak 45.

Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se moraju podvrgnuti toj obvezi kao i o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika u pravnim osobama i kod fizičkih osoba koje obavljaju imunizaciju donosi ministar.

9. Informiranje

Članak 46.

Zavodi za javno zdravstvo obvezni su informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti u posebnim slučajevima kada je nužna suradnja zdravstvenih radnika i pučanstva u provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

Zdravstveni radnici ili pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost mogu informirati ostale zdravstvene radnike ili pučanstvo isključivo u djelu mjera koje sami provode.

Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar će informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

C. SIGURNOSNE MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 47 .

Radi zaštite Republike Hrvatske od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i drugih zaraznih bolesti, poduzimaju se mjere određene ovim Zakonom te međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ministar može narediti posebne sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti:

1. provođenje obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
2. osnivanje karantene,
3. zabranu putovanja u državu u kojoj postoji epidemija bolesti iz stavka 1. ovoga članka,
4. zabranu kretanja osoba, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima,
5. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda,
6. obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, privatnih zdravstvenih radnika i fizičkih osoba u suzbijanju bolesti,
7. zabranu uporabe objekata, opreme i prijevoznih sredstava,
8. druge potrebne mjere.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar može predložiti i zabranu ulaska u državu osobama koje dolaze iz područja na kojima postoji epidemija zaraznih bolesti, a nemaju valjanu potvrdu o cijepljenju ili kada to zahtijeva javno-zdravstveni interes.

Radi provođenja sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti osobama iz stavka 2. točke 4. ovoga članka pripada naknada.

Iznos naknade kao i mjerila za određivanje naknade iz stavka 4. ovoga članka određuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

1. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 48.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera.

Članak 49.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se tijekom bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u tijeku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše,
- osobne i druge predmete iz okoline bolesnika ili kliconoše,
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša, te uređaje i sustave koji su put prijenosa i mjesto razmnožavanja uzročnika,
- prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Članak 50.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinsekciju prilikom pojave pjegavca, povratne groznice, kuge, Brill-Zinsserove bolesti kao i drugih zaraznih bolesti koje se prenose i šire štetnim člankonošcima (Arthropoda), a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinsekciju u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest, odnosno opasnost od pojave bolesti, a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Obvezna protuepidemijska dezinsekcija obuhvaća:

- osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka i druge osobe iz okoline bolesnika,
- odjeću, obuću, rublje, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih osoba iz okoline bolesnika,
- stambene i druge prostorije i prostore u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neka druga osoba iz njegove okoline,
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili druge osobe za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike nekih zaraznih bolesti,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetnih člankonožaca (Arthropoda) koji prenose i šire zarazne bolesti.

Članak 51.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku deratizaciju prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, a prema epidemiološkoj indikaciji u slučaju leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti čiji izvor mogu biti štetni glodavci.

Obvezna protuepidemijska deratizacija obuhvaća:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta,
- pristaništa, pomorske, riječne i zračne luke i željezničke stanice te druge objekte javnog prometa,
- sredstva javnog prometa (autobuse, brodove, kamione, zrakoplove, željezničke vagoni i dr.) i sredstva za prijevoz hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmete opće uporabe,
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmeta opće uporabe te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje štetnih glodavaca,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni glodavci koji prenose i šire zarazne bolesti.

Članak 52.

Pravilnik o načinu obavljanja dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao opće, posebne i sigurnosne mjere donosi ministar.

Članak 53.

Obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Ako zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo nemaju dovoljne kapacitete za provedbu obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, na zahtjev ministra te će mjere provesti druge ovlaštene pravne osobe.

Članak 54.

Pravilnik o uvjetima glede prostorija, opreme i radnika koje moraju ispunjavati pravne osobe za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao opće, posebne i sigurnosne mjere donosi ministar.

2. Karantena

Članak 55.

Karantena se sastoji u ograničenju slobode kretanja te u provođenju zdravstvenih pregleda za vrijeme trajanja karantene.

Osobe, za koje se utvrdi ili posumnja da su bile u neposrednom dodiru s oboljelim osobama ili s osobama za koje postoji sumnja da su oboljele od kuge ili virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg), stavljaju se u karantenu.

U slučaju epidemiološke indikacije, osobe koje u Republiku Hrvatsku dolaze kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, u cilju sprečavanja širenja zaraznih bolesti, stavljaju se u karantenu.

Odluku o osnivanju karantene i o trajanju karantene za osobe oboljele od zaraznih bolesti koje nisu određene stavkom 2. ovoga članka donosi ministar.

Članak 56.

Radi zaštite Republike Hrvatske od unošenja zaraznih bolesti, u prometu preko granice, obavlja se sanitarno-inspekcijski nadzor nad državljanima Republike Hrvatske i drugim osobama koje ulaze u Republiku Hrvatsku, njihovim stvarima i sredstvima.

Sanitarno-inspekcijski nadzor na granici obavljaju granični sanitarni inspektori ministarstva nadležnog za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo).

D. OSTALE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća

Članak 57.

U slučaju zlouporabe biološkog agensa ili elementarnih nesreća (poplava, potres, požar, prometna nesreća, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.), koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja osoba, ministar može po potrebi odredit i ove mjere radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti: mobilizaciju zdravstvenih radnika i drugih osoba, rekviziciju opreme, lijekova, medicinskih proizvoda, prijevoznih sredstava, privremenu uporabu poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite, izolaciju i liječenje te određivanje posebnih zadataka pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnim zdravstvenim radnicima.

2. Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba

Članak 58.

Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba mora se obaviti pod uvjetima i na način koji onemogućava širenje zaraze.

Članak 59.

Pogreb i prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane, a umrle su od crnog prišta, difterije, kolere, kuge, trbušnog tifusa, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg, denga), žute groznice i vCJ i drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona može se obaviti samo pod uvjetima i na način koji su određeni pravilnikom iz članka 65. ovoga Zakona.

Prijenos i prijevoz umrlih osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, na temelju rješenja i sprovodnice, koju izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu smrti tih osoba.

Rješenje i sprovodnicu za prijevoz umrlih osoba u inozemstvo izdaje sanitarni inspektor iz stavka 2. ovoga članka uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 60.

Prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane i koje nisu umrle od zarazne bolesti iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona, obavlja se na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo na temelju rješenja i sprovodnice koju izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu smrti tih osoba.

Rješenje i sprovodnica za prijenos osoba iz stavka 1. ovoga članka u inozemstvo, izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 61.

Umrle osobe mogu se prenositi iz inozemstva u Republiku Hrvatsku samo na temelju rješenja ministarstva koje se izdaje uz suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na osobe koje se nalaze u provozu kroz Republiku Hrvatsku.

Članak 62.

Iskopavanje i prijenos umrle osobe iz jednog grobnog mjesta radi pogreba u drugo grobno mjesto, na istom groblju ili u istom naselju ili iz jednog mjesta radi pogreba u drugom mjestu na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, obavlja se na temelju rješenja i sprovodnice, koje izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu ukopa.

Rješenje i sprovodnica za prijenos umrle osobe u inozemstvo izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Prijenos ostataka ljudskog leša, koji se iskopavaju nakon proteka deset godina od dana pogreba obavlja se na temelju sprovodnice koju izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu ukopa.

Članak 63.

Prijenos urne s pepelom umrle osobe obavlja se bez sprovodnice.

Članak 64.

Troškove prijenosa umrle osobe radi pogreba snosi osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanje odobrenja za prijenos, ako prema posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima nije drukčije određeno.

Članak 65.

Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja opremanja, prijenosa, prijevoza, kremiranja, pogreba i iskopavanja umrlih osoba te o uvjetima glede prostora i opreme pravnih i fizičkih osoba za obavljanje opremanja, prijenosa, prijevoza, kremiranja, pogreba i iskopavanja umrlih osoba donosi ministar.

3. Mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija

Članak 66.

Sve pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, privatni zdravstveni radnici te ustanove za socijalnu skrb obvezne su osigurati higijenske i druge uvjete te provoditi odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske i druge mjere za zaštitu od širenja zaraznih bolesti (bolnička infekcija).

Sve osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su sukladno ovome Zakonu i pravilniku donesenom na temelju ovoga Zakona donijeti opći akt kojim se utvrđuju mjere, obveze i odgovornosti za zaštitu od bolničkih infekcija.

Članak 67.

Pravilnik o mjerama za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi ministar.

Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize donosi ministar.

V. NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 68.

U obavljanju sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici, granični sanitarni inspektor ministarstva ima pravo i obvezu:

1. narediti zdravstveni pregled osoba radi utvrđivanja postojanja zaraznih bolesti,
2. narediti stavljanje u karantenu osoba iz članka 55. ovoga Zakona,
3. narediti obavljanje obvezne preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
4. narediti obavljanje obvezne protuepidemijske deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
5. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
6. narediti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, u skladu s ovim Zakonom i obvezama preuzetim međunarodnim ugovorima.

Članak 69.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, obavljaju nadležni sanitarni inspektori.

U provedbi nadzora, nadležni sanitarni inspektori ovlašteni su:

1. zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti,
2. zabraniti okupljanje osoba u školama, kinematografima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima, do prestanka opasnosti od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
3. narediti izolaciju i liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
4. osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti te kliconošama određenih zaraznih bolesti, zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba,
5. narediti udaljenje oboljelih osoba s određenih radnih mjesta,
6. zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima,
7. narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti propisanih ovim Zakonom,
8. zabraniti rad osobama koje nemaju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni,
9. narediti provedbu zdravstvenog odgoja osobama iz članka 37.ovoga Zakona,
10. narediti obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
11. zabraniti obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zdravstvenoj ustanovi odnosno drugoj pravnoj osobi, ako ne udovoljavaju propisanim uvjetima, odnosno ako obavljaju tu djelatnost bez ovlaštenja ministra ili ako je obavljaju na nepropisan način,
12. narediti obavljanje povremenih zdravstvenih pregleda,
- 13.narediti cijepljenje protiv zaraznih bolesti osoba koje su profesionalno izložene riziku,
14. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe dezinfekcije (mikrobiološke čistoće) u objektima za proizvodnju i promet hranom,

15.narediti da se poduzmu i druge propisane mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 70.

Mjere iz članka 68. i 69. ovoga Zakona naređuju se rješenjem. Žalba, odnosno tužba protiv tih rješenja ne odgađa njihovo izvršenje.

Ako sanitarni inspektor prilikom inspekcijskog nadzora ocjeni da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno poduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje i život pučanstva, naredit će usmenim rješenjem izvršenje takve mjere bez odgađanja.

VI. OSTALE ODREDBE

Članak 71.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Republiku Hrvatsku ministarstvo:

1. prati kretanje zaraznih bolesti na temelju izvješća Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
2. donosi godišnji program imunizacije na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
3. usklađuje rad nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti te na provedbi mjera za zaštitu od zaraznih bolesti koje se pojavljuju u epidemijском obliku i ugrožavaju dvije ili više općina,
4. na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo naređuje provedbu mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava više jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika.

Članak 72.

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove pruža pomoć, u granicama svojih nadležnosti, ministarstvu u provođenju mjera navedenih u članku 69. stavku 2. i članku 70. ovoga Zakona, kao i pri provedbi drugih mjera propisanih ovim Zakonom.

Članak 73.

U okviru zaštite pučanstva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, SARS-a i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Republika Hrvatska osigurava sredstva za:

1. obavljanje sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici i za provedbu mjera u svezi s obavljanjem tog nadzora,

2. zdravstvene preglede stranaca i državljana Republike Hrvatske pri ulasku u Republiku Hrvatsku,
3. naknadu troškova sudjelovanja u provedbi mjera iz članka 55. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 74.

Sredstva za provođenje preventivnih, dijagnostičkih i terapijskih mjera prema ovome Zakonu za osigurane osobe u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju se sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Sredstva za provođenje mjera iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nisu osigurane u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj osiguravaju se sukladno posebnim propisima

Utvrđivanje statusa osigurane osobe iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa provedbu mjera određenih ovim Zakonom.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 75.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 11. stavak 2.),
2. ne provodi rano otkrivanje izvora i putova prenošenja zaraze (članak 13.),
3. ne obavlja laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti (članak 14.),
4. obavlja laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti bez rješenja ministra (članak 14. stavak 8.),
5. o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima ne vodi evidenciju i ne dostavi izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti (članak 15.),
6. ne prijavi zaraznu bolest na način određen ovim zakonom i pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 16.),
7. ne izvijesti nadležno tijelo utvrđeno propisima o veterinarskoj djelatnosti (članak 18. stavak 1.),
8. obavlja preventivnu i obvezatnu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju bez ovlaštenja ministra (članak 24. stavak 1.),

9. izvješće o provedenom stručnom nadzoru ne dostavi u propisanom roku (članak 24. stavak 5.),

10. ne obavlja protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, ili obavlja protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a za isto ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 49. i 54.),

11. ne provodi propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 66. stavak 1.),

12. u određenom roku ne postupi po rješenju sanitarnog inspektora (članak 69.).

Za prekršaj iz stavka 1. točke 5., 6. i 11. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne omogući nadležnom sanitarnom inspektoru kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine ili doktoru medicine specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (članak 8.),

2. ako se ne provodi opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (članak 10.),

3. ako onemogućava provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (članak 11. stavak 1.),

4. ako primi u radni odnos osobu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenih radnika (članak 28.),

5. ako primi na rad, odnosno zadrži na radu osobu za koju je utvrđeno da je oboljela od određene zarazne bolesti ili da izlučuje klice i parazite (članak 29., 30., 31., 32., 33. i 34.),

6. ako zaposlenim osobama ne osigura stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, odnosno ako na radu zadrži osobu bez potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni (članak 37.),

7. ako obavi prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba protivno odredbama članka 58.-62. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.

Članak 77.

Kada se obveza pridržavanja mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti odnosi na maloljetnu osobu, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, ako ne izvrši obvezu imunizacije protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi.

Članak 78.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a o tome bez odgode ne izvijesti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika kaznit će se za prekršaj na licu mjesta novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

Članak 79.

Za svaku povredu odredaba ovoga Zakona, sanitarni inspektor na licu mjestu naplatit će novčanu kaznu u iznosu od 1.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 80.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 81.

Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 80. ovoga Zakona ostaju na snazi:

1. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze („Narodne novine“, br., 23/94),
2. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima („Narodne novine“, br., 23/94),
3. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili se sumnja da su kliconoše određenih zaraznih bolesti („Narodne novine“, br., 23/94),
4. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom („Narodne novine“, br., 23/94 i 93/00),

5. Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti, te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi („Narodne novine“, br., 164/04)
6. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva („Narodne novine“, br., 35/07),
7. Pravilnik o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Narodne novine“, br., 35/07),
8. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje provode zdravstveni odgoj osoba koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica („Narodne novine“, br., 2/02),
9. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvenim ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnoće („Narodne novine“, br., 23/94)
10. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija („Narodne novine“, br., 93/02),
11. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize („Narodne novine“, br., 125/03)
12. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja prijenosa, pogreba i iskopavanja umrlih osoba („Narodne novine“, br., 23/94),

Članak 82.

Pravne osobe koje su ovlaštene za obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na temelju propisa koji su važili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obvezne su uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 80. ovoga Zakona.

Članak 83.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, prestaje važiti Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine", br. 60/92 i 26/93).

Člankom 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članke 1. – 2.

Člankom 1. određuje se predmet uređivanja ovoga Zakona - sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Epidemijom zarazne bolesti smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom pučanstvu te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Uređuje se da ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar), na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, posebnom odlukom proglašava epidemiju zarazne bolesti, odnosno opasnost od epidemije te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje.

Uz članak 3.

Ovim članom određuju se bolesti koje se smatraju zaraznim bolestima, davanje ovlasti ministru nadležnom za zdravstvo za određivanje i primjenjivanje mjera za suzbijanje zaraznih bolesti. Također, uređuje se da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra može proglasiti neku bolest koja nije određena stavkom 1. ovoga članka zaraznom bolešću.

Uz članak 4.

Ovim člankom uređuje se da su Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi obvezni osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom.

Uz članak 5.

Ovim člankom daje se ovlast ministru da na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo donosi godišnji program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, te obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za donošenje programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti.

Uz članak 6.

Ovim člankom uređuje se provođenje zaštite pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude.

Uz članak 7.

Ovim člankom utvrđuje se obveza svake pravne i fizičke osobe da postupi sukladno mjerama za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti određenim ovim Zakonom.

Uz članak 8.

Ovim člankom utvrđuje se ovlast nadležnog sanitarnog inspektora za nesmetano obavljanje nadzora i poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Uz članak 9.

Ovim člankom određuju se obvezne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Uz članak 10.

Ovim člankom određuju se opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, pojašnjavaju se pojmovi dezinfekcija, deratizacija i dezinfekcija, te daje ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazena i uvjetima zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih i balastnih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa.

Uz članak 11.

Ovim člankom uređuje se obveza pravnim i fizičkim osobama koji su korisnici objekata pod sanitarnim nadzorom za provođenje općih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. Određuje se tko može provoditi opće mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te daje ovlast ministru za donošenje provedbenog propisa o uvjetima u pogledu stručne spremljenosti, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta pravnih osoba koje provode opće mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te ovlast sanitarnim inspektorima za provođenje nadzora nad provedbom općih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Uz članak 12.

Ovim člankom određuju se posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Uz članak 13.

Ovima člankom uređuje se rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze te utvrđuje način na koji se otkriva izvor zaraze i putove prenošenja zaraze, daje se ovlast nadležnim zavodima za javno zdravstvo za obavljanje ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze.

Uz članak 14.

Ovim člankom uređuje se laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti. Uređuje se kada se laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja, gdje i u kojim mikrobiološkim laboratorijima. Također, daje se ovlast ministru koji će na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, rješenjem odrediti mikrobiološke laboratorije koji mogu obavljati laboratorijsko ispitivanje uzročnika odnosno epidemije zarazne bolesti. To rješenje objavljuje se u "Narodnim novinama".

Uz članak 15.

Utvrđuje se obveza pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici koji obavljaju mikrobiološku djelatnost za vođenje evidencije o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima i obvezu dostavljanja izvješća o uzročnicima zaraznih bolesti nadležnom zavodu za javno zdravstvo i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Uz članak 16.

Utvrđuje se obveza prijavljivanja zaraznih bolesti koje su taksativno navedene u članku. Uređuje se i kumulativna obveza prijavljivanja nastanka zarazne bolesti epidemiologu zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i usporedno epidemiologu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Također, uređuje se obveza doktora medicine ili drugog zdravstvenog radnika, iako se ne nalazi na radnom mjestu, a koji utvrdi oboljenje, sumnju na postojanje oboljenja, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti taksativno navedene u stavku 1. ovoga članka, za izvješćivanje najbliže pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika.

Uz članak 17.

Uređuje se da se prijavljivanje zaraznih bolesti obavlja u pravilu na temelju dijagnoze, a laboratorijska mikrobiološka potvrda bolesti prijavljuje se naknadno po primitku rezultata laboratorijskih ispitivanja.

Bolesti koje se ne prijavljuju na temelju dijagnoze već nakon laboratorijske potvrde su kongenitalna rubeolarna embriopatija, sifilis, sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS), nosilaštvo HBsAg, nosilaštvo HCV protutijela, nosilaštvo HIV protutijela i nosilaštvo S.tyhi.

Uz članak 18.

Ovim člankom uređuje se obveza zavoda za javno zdravstvo o izvješćivanju nadležnog tijela utvrđenog propisima o veterinarskoj djelatnosti o svakom oboljenju koje je taksativno nabrojano u stavku 1. ovoga članka. Također, utvrđuje se i obveza nadležnog tijela utvrđenog propisima o veterinarskoj djelatnosti o izvješćivanju zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti navedene u stavku 1. ovoga članka te oboljenju životinje od BSE.

Uz članak 19.

Daje se ovlast ministru za donošenje pravilnika o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti koje su utvrđene ovim Zakonom.

Uz članke 20. – 22.

Ovim člancima uređuje se pitanje prijevoza osoba oboljelih od zarazne bolesti, njihova izolacija i liječenje.

Uz članke 23.-25.

Ovim člancima uređuje se obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija.

Uz članke 26.-36.

Uređuje se zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama.

Zdravstveni nadzor obuhvaća zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos određenih osoba, zatim povremene zdravstvene preglede tijekom zaposlenja kao i zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti te zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Uz članke 37.-39.

Navedeni članci sadrže odredbe o zdravstvenom odgoju osoba koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osoba koje rade na pripremi i serviranju hrane. Ove osobe moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni.

Uz članke 40.-45.

Uređuju se pitanja obvezne imunizacije, zaštite imunim serumom (seroprofilaksa) i zaštite lijekovima (kemoprofilaksa).

Uz članak 46.

Uređuje se da su zavodi za javno zdravstvo obvezni informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti u posebnim slučajevima kada je nužna suradnja zdravstvenih radnika i pučanstva u provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u navedenim slučajevima ministar će informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

Uz članke 47.-56.

Uređuju se sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Radi zaštite Republike Hrvatske od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i drugih zaraznih bolesti, poduzimaju se mjere određene ovim Zakonom te međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se tijekom bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u tijeku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija).

Obvezna protuepidemijska dezinsekcija provodi se prilikom pojave pjegavca, povratne groznice, kuge, Brill-Zinsserove bolesti kao i drugih zaraznih bolesti koje se prenose i šire štetnim člankonošcima (Arthropoda), a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Obvezna protuepidemijska deratizacija provodi se prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, a prema epidemiološkoj indikaciji u slučaju leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti čiji izvor mogu biti štetni glodavci.

Člancima 55. i 56. uređuju se pitanja karantene.

Karantena se sastoji u ograničenju slobode kretanja te u provođenju zdravstvenih pregleda za vrijeme trajanja karantene.

Osobe, za koje se utvrdi ili posumnja da su bile u neposrednom dodiru s oboljelim osobama ili s osobama za koje postoji sumnja da su oboljele od kuge ili virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg), stavljaju se u karantenu.

U slučaju epidemiološke indikacije, osobe koje u Republiku Hrvatsku dolaze kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, u cilju sprečavanja širenja zaraznih bolesti, stavljaju se u karantenu.

Uz članke 57.-67.

Određuju se ostale mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti:

- mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća, prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba te mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija.

Uz članke 68.-70.

Uređuje se nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti. Posebno se određuju prava i obveze graničnih sanitarnih inspektora.

Određuju se ovlasti sanitarnih inspektora u provedbi nadzora.

Uz članke 71.-74.

Uređuju se poslovi koje obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti.

Utvrđuju se obveznici osiguranja sredstava za provođenje preventivnih, dijagnostičkih i terapijskih mjera sukladno ovome Zakonu. Za osigurane osobe u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja ta se sredstva osiguravaju sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Sredstva za provođenje tih mjera za osobe koje nisu osigurane u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj osiguravaju se sukladno posebnim propisima (Zakon o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj).

Uz članke 75.-79.

Navedeni članci sadrže kaznene odredbe.

Uz članke 80.-83.

Ovi članci sadrže prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 84.

Uređuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.